قاب کوچک
ویژه‌نامه رادیو و تلویزیون روزنامه جام جم
شنبه ۱۷ فروردین ۹۸ ■ شماره ۶۶۲

رفتن سراغ قومیت‌ها از وجوه تمایز «نون.خ» بود. اتفاقی که باعث شد مخاطب با مکان‌های تکراری اغلب سریال‌های تلویزیونی مواجه نباشد

نگاهی اجمالی به سریال‌های نوروز و نقاط قوت و ضعف آنها

از موضوعات روز سیاسی تا کلیشه‌های قدیمی

در نوروز ۹۸ چهار سریال از شبکه‌های مختلف پخش شد. سریال‌هایی که هر کدام دارای نکات مثبت خود بودند و در بعضی موارد ضعف‌هایی نیز داشتند اما مهم‌ترین ویژگی سریال‌های امسال تنوعشان بود. برای مثال سریال شبکه پنج سیما برای مخاطبان نوجوان تولید شده بود و در کنارش شاهد بحث بازنشسته‌ها و اقوام کرد ایرانی در سریال‌های «نون.خ» و «زوج و فرد» بودیم. البته با همه این جوانب سریال‌های امسال در نگاه مخاطبان پر فروغ ظاهر نشدند و اقبال مردم بیشتر روی برنامه‌های ترکیبی بود. پیرو همین نکات به سراغ هر چهار سریال امسال تلویزیون رفتیم تا آنها را به سریع‌ترین وجه ممکن بررسی کنیم. شاید در این بررسی متوجه شویم که چرا سریال‌ها کم فروغ بودند.

یک ملودرام با چاشنی ثروت

سریال «نون.خ»: هر شب ساعت ۲۲ از شبکه یک

کارگردان: سعید آقاخانی/ **تهیه کننده:** مهدی فرجی/ **نویسنده:** امیر وفایی

بازیگران: سعید آقاخانی، حمیدرضا آذرنگ، علی صادقی، هومن حاجی عبداللهی، فریده سپاه منصور، نعیمه نظام دوست.

نقطه مثبت: سعید آقاخانی بعد از کارگردانی چندین سریال سراغ قصه‌ای رفته که داستانش با محوریت شخصیتی از همین خطه به تصویر کشیده شده است. رفتن سراغ قومیت‌ها از وجوه تمایز این سریال بود. اتفاقی که باعث شد مخاطب با مکان‌های تکراری اغلب سریال‌های تلویزیونی مواجه نباشد و از تنوع رنگ و لعاب طبیعت و لباس‌ها و زیبایی‌های بصری مناطق کردنشین هم بهره برد. از طرفی توانایی سعید آقاخانی در خلق شخصیت نورالدین خانزاده را می‌توان موفق ارزیابی کرد به گونه‌ای که مخاطب گاهی برخی از دیالوگ‌های وی همچون «بارک ا...» را تکرار می‌کند و از شیرینی زبان کردی لذت برده است. این سریال توانست مخاطب را با مناطق کردنشین آشناتر کند.

نقطه ضعف: اگرچه در این سریال بازیگران مختلفی همکاری داشتند اما بار اصلی بازی‌های این سریال را سعید آقاخانی خودش به تنهایی به دوش کشید. حتی در پنج قسمت ابتدایی سریال بیشتر از بازیگران بومی مناطق کردنشین کمک گرفت و فقط حمیدرضا آذرنگ و کمرنگ‌تر فریده سپاه منصور قصه را همراهی کردند و اگر از بازیگران چهره‌تر و شناخته شده‌تری که حتی اصالتا کرد هستند کمک می‌گرفت خیلی زودتر اثر پربیننده نوروز می‌شد. حضور برخی از چهره‌های شناخته شده مثل علی صادقی هم کمتر در سریال مفید بود.

حاشیه‌ها: قصه این سریال سعید آقاخانی را از یک فرد ساده لوح به فردی کلاهبردار تبدیل می‌کند و باعث می‌شود آنها از نورالدین خانزاده اسم مخفف نون.خ را بسازند. سریال نون.خ از همان ابتدا و با همان نامی که انتخاب کرده بود مخاطب را به قصه حساس کرد. قصه‌ای که از صادرات و واردات می‌گوید و سراغ مسائل اقتصادی می‌رود.

تاکتیک قدیمی عنقا

سریال «بر سر دوراهی»: پخش ساعت ۲۱ از شبکه دو سیما

کارگردان: بهرنگ توفیقی/ **نویسنده و تهیه کننده:** حامد عنقا

بازیگران: حمید گودرزی، میترا حجار، بهرنگ علوی، عنایت بخشی، مهراوه شریفی نیا، بهنوش بختیاری.

نقطه قوت: این سریال داستانی بین واقعیت و رویا دارد که مخاطب را با معضلات اقتصادی مواجه می‌کند. پایان‌بندی این سریال، سبک پاورقی‌های مجلات قدیمی یا سریال‌های دهه ۶۰ و ۷۰ را یادآوری می‌کرد که در خاتمه جملاتی مثل «و این داستان ادامه دارد» یا «و این پرده دیگری از داستان است» می‌دیدید.

نقطه ضعف: گاهی خلأ خرده داستان‌ها در کنار قصه اصلی، ریتم سریال را پایین آورد. از طرف دیگر قصه سریال درباره یک شبه پولدار شدن پسری از طبقه متوسط جامعه و حضور یک زن اغواگر است که این یعنی کلیشه.

حاشیه‌ها: حاشیه قابل توجه همه سریال‌های عنقا زنانی هستند که از مردان خواستگاری می‌کنند.

بازی‌های کلیشه‌ای

سریال «زوج یا فرد»: پخش ساعت ۲۰ از شبکه سه

کارگردان: علیرضا نجف زاده/ **تهیه کننده:** مهران مهام / **نویسندگان:** امیرعباس پیام و مهدی روشن روان

بازیگران: هدایت هاشمی، مهران غفوریان، یوسف تیموری، مرجانه گلچین، ناهید مسلمی و مهران رجبی.

نقطه قوت: فیلمنامه «زوج یا فرد» داستانی به روز درباره قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان دارد که سال ۹۷ سوژه رسانه‌ها و خبرها بود. اتفاقی که خبرها و حاشیه‌های زیادی داشت و حالا یک سریال این ماجراها را از زاویه طنز و کمدی بررسی می‌کرد. فیلمنامه سریال در طول قصه توانست مخاطبانی را هم با خود همراه کند.

نقطه ضعف: حضور بازیگران طنز مثل مهران غفوریان و یوسف تیموری و بازی‌های کلیشه‌ای آنها فضایی ایجاد کرد که مخاطب چندان نتوانست با فضای جدید سریال ارتباط برقرار کند. حتی حضور هدایت هاشمی در یک موقعیت سیاسی پیش از این در موقعیتی مشابه به عنوان یک نماینده مجلس در «چک برگشتی» به تصویر کشیده شده بود و او هم بازی جدیدی را ارائه نکرد.

حاشیه‌ها: شوخی‌های سریال با اتفاقات سیاسی که به سخنان برخی از مسئولان پهلومی زد مثل تجویز فیزیوتراپی وزیر سابق بهداشت به یک پیرمرد که گفته بود «خودت بمال».

سریالی که سوخت

سریال شش قهرمان و نصفی: ساعت ۲۳ از شبکه پنج سیما

نویسنده و کارگردان: حسین قناعت

نقطه قوت: تنها سریال شب‌های نوروزی بود که با محوریت کودکان و البته با موضوع حمایت از کالای ایرانی ساخته شد. در این سریال یوسف کرمی قهرمان تکواندو نیز به ایفای نقش پرداخت و سریال از صحنه‌هایی رزمی برخوردار بود که می‌توانست برای نوجوانان جذاب باشد. البته پخش این سریال با زمان پخش دو برنامه «عصر جدید» و «خندوانه» همراه بود و طبیعتا مخاطب بیشتر این برنامه‌ها را دنبال کرد.

نقطه ضعف: همان قدر که این سریال لحظه آخری در کنداکتور قرار گرفت به همان میزان هم دیده نشد. حضور بازیگران مختلف طنزپرداز هم کمک چندانی به جذابیت کار نکرد و شاید حضور نوجوانان جذاب‌تر از طنزپردازان بود.

حاشیه: «شش قهرمان و نصفی» که ابتدا فیلم سینمایی آن ساخته شد در زمان پخش با حاشیه‌ای مواجه نشد.